

Børne- og Undervisningsministeriet
Oktober 2021

Sags nr.: 21/15747

Høringsnotat om

Forslag til Lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag

(Justering af fleksibelt uddannelsesbidrag og aktivitetsafhængigt VEU-bidrag for 2022, fastsættelse af modelparametre for erhvervsuddannelser til brug for beregning af praktikpladsafhængigt arbejdsgiverbidrag for 2022 og fastholdelse af merbidragssats m.v.)

1. Indledning

Et udkast til lovforslag har i perioden den 15. juni 2021 til den 12. august 2021 været sendt i høring hos 63 myndigheder og organisationer. Udkastet blev også offentliggjort på Høringsportalen.

Der er modtaget 20 høringssvar fra de hørte myndigheder og organisationer. Ni høringssvar indeholder bemærkninger til udkastet. En oversigt med angivelse af, hvem der har afgivet høringssvar, er vedlagt.

Det er alene de væsentligste punkter fra høringssvarene, der er medtaget i notatet.

2. Sammenfatning om ændringer i lovforslaget i forhold til høringssudkastet

De modtagne høringssvar har givet anledning til følgende ændringer i lovforslaget:

- Høringssudkastets bemærkninger om økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. er udbygget i det fremsatte lovforslags pkt. 4. Det er her tilføjet, at AUB-bidraget dækker udviklings- og administrationsudgifter i AUB til en indberetningsløsning til brug for virksomhedernes indberetning af data om elever på lokomotivføreruddannelsen, og at dette vil ikke medføre særskilt forhøjelse af AUB-bidraget.

Det bemærkes, at der ikke er opbakning til en ny ordning om refusion af arbejdsgivers udgifter til pension for elever i aldersgrupperne 18-19 år og 25 år og derover, jf. pkt. 7 i *Trepartsaftale om ekstraordinær hjælp til elever og lærlinge samt virksomheder (håndtering af ubalance i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag)* fra maj 2020, blandt alle aftaleparter bag trepartsaftalen, hvorfor dette forslag ikke er indarbejdet i lovforslaget. Lovforslagets bemærkninger er justeret på denne baggrund.

Der er herudover foretaget korrektion af enkelte fejlangivelser i de økonomiske bemærkninger samt ændringer af redaktionel og lovteknisk karakter.

3. Generelle bemærkninger til udkastet til lovforslag

Høringen viser først og fremmest, at flere arbejdsgiver- og erhvervsorganisationer er kritiske over for den foreslåede forhøjelse af AUB-bidraget for 2022. Den foreslåede forhøjelse er i overensstemmelse med den aftalte model for det fleksible AUB-bidrag og anbefalinger fra Rigsrevisionen. Af de fremsendte høringssvar er det alene arbejdsgiversiden, som har anmodet om at ændre den aftalte ordning, så tilbagebetalingen af underskuddet i 2020 fordeles over flere år.

4. Bemærkninger til enkeltelementer i udkastet til lovforslag

4.1. Inkorporering af afløb fra midlertidigt løntilskud til uddannelsessporet erhvervsgrunduddannelse (EGU) i forberedende grunduddannelse (FGU) i 2020 i materiel ret (§ 1, nr. 1-4)

FGU Danmark bemærker, at EGU på FGU er et vigtigt tilbud for de unge, som umiddelbart ikke kan komme ind på en ordinær ungdomsuddannelse, og som har brug for og ønsker en praktisk baseret uddannelse med vægt på praktik i virksomheder og mindre skoleundervisning. Det er et uddannelses tilbud, som FGU Danmark er meget optaget af at værne om.

Virksomhedernes vilje og incitament til at tage EGU-elever i praktik er afgørende, hvis EGU skal fungere. FGU Danmark bemærker, at EGU er ikke omfattet af AUB-ordningen, men noget af det, som understøtter ovenstående, er EGU-bonusordningen og det midlertidige EGU-løntilskud, som er indført for at sikre en sidestilling mellem EGU og de uddannelser, der er omfattet af AUB-ordningen. EGU-bonusordningen udløber den 30. juni 2022, og FGU Danmark foreslår, at EGU-bonusordningen gøres permanent for at skabe et sikkert fundament for EGU.

FGU Danmark opfordrer i forlængelse heraf til, at der er fokus på at afstemme EGU-elevs løn- og arbejdsforhold i fremadrettede forhandlinger i relation til AUB-ordningen, så EGU-elevens muligheder ikke skævvrides i forhold til elever på de uddannelser, der er omfattet af AUB-ordningen.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Lovforslaget vedrører implementering af det midlertidige egu-løntilskud i materiel ret. Egu-bonusordningen er ikke omfattet af lovforslaget, og den tidsmæssige afgrænsning af bonusordningen er omfattet af trepartsaftale mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter.

Høringsvaret har ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

4.2. Justering af AUB-bidraget (§ 1, nr. 5)

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) stiller sig uforstående for, at lovforslaget lægger op til at hæve AUB-bidraget fra 2.354 kr. til 3.639 kr., som vil betyde øgede bidragsbetalinger for arbejdsgiverne på i alt ca. 2,6 mia. kr. DA mener, at det savner mening at øge byrderne for virksomhederne i et sådant omfang i en tid, hvor mange brancher fortsat er ramt af restriktioner og reduceret aktivitet som følge af covid-19-krisen.

DA anerkender, at der i en periode skal indkræves flere penge gennem virksomhedernes AUB-bidrag for at rette op på underskuddet i AUB. DA understreger dog, at der ikke er grund til at indkræve alle pengene på én gang. Der er intet til hinder for, at man kan sprede betalingerne ud over flere år, så man lader virksomhederne komme helskindet igennem krisen.

Rigsrevisionen udarbejdede i 2020 en beretning om Børne- og Undervisningsministeriets forvaltning af AUB-ordningen. Rigsrevisionen anbefalede heri, at der skal være ”balance mellem indtægter og udgifter over en kortere årrække”. DA tilkendegiver at tilslutte sig det princip, men angiver, at ingen regel tilsiger, at et underskud skal indbetales på én gang – og slet ikke når underskuddet er i en størrelsesorden, der overstiger flere milliarder kroner.

DA understreger også, at underskuddet ikke er opstået, fordi aktiviteten i 2020 var højere end budgetteret. Underskuddet er derimod opstået, fordi Børne- og Undervisningsministeriet lavede et fejlskøn på ca. 2 mia. kr., da ministeriet skulle vurdere de økonomiske konsekvenser af trepartsaftalen om lærlinge fra maj 2020.

DA er indforstået med, at bidragssatsen kan blive ændret, når der foreligger en fast model for implementeringen af en ny AUB-ordning, der skal refundere arbejdsgiverne for udgifter til pension for elever og lærlinge på 18-19 år samt for elever på 25 år og derover.

Danske Regioner fraråder at lade AUB-bidraget stige med 2,6 mia. kr. i 2022. Underskuddet i 2020 følger blandt andet af særlige tiltag, som i 2020 skulle afbøde konsekvenser af covid-19. At lægge hele regningen i 2022, hvor man stadig befinder sig i skyggen af covid-19, giver ifølge Danske Regioner ikke mening. Samtidig er den økonomiske ramme for 2022 aftalt med ØA22 - en ekstra-regning af denne størrelse har ifølge Danske Regioner ikke været en del af drøftelserne.

Danske Regioner anerkender, at underskuddet i AUB skal dækkes af arbejdsgiverne gennem et øget AUB-bidrag. Danske Regioner anbefaler dog, at underskuddet dækkes ved at hæve AUB-bidraget over en flerårig periode i stedet for at opkræve 2,6 mia. kr. på én gang.

For Danske Regioner indgår det som et væsentligt hensyn, at det særlige løntilskud alene blev udbetalt til private arbejdsgivere. De offentlige arbejdsgivere, herunder regionerne, vil imidlertid via AUB-bidraget skulle medfinansiere en væsentlig højere udgift end forudsat i trepartsaftalen fra maj 2020. I det lys forventer Danske Regioner, at der optages forhandlinger om DUT-kompensation – uanset om underskuddet dækkes over et år i 2022 eller over en flerårig periode.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) finder, at den foreslåede stigning i AUB-bidraget på ca. 45 pct. er uhensigtsmæssig i en tid, hvor dansk erhvervsliv fortsat er udfordret som følge af covid-19-krisen. Dertil kommer, at der fortsat hersker usikkerhed, om der igen vil komme nedlukninger af dele af dansk erhvervsliv henover vinteren.

For finanssektoren vil en forhøjelse af AUB-bidraget betyde en merudgift på i størrelsesordenen 70-75 mio. kr. Denne stigning skal ses i lyset af, at finanssektoren generelt ikke har mulighed for at anvende de ordninger, som AUB-bidraget finansierer. Det skyldes, at antallet af finanselever er forholdsvis lavt grundet skift i kompetenceefterspørgslen, og de efter- og videreuddannelseskurser, som AUB-bidraget finansierer, ikke er relevante for finanssektoren.

FA mener, at den negative egenkapital i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag på 2,6 mia. kr., bør tilbagebetales over en flerårig periode. Det vil hjælpe virksomhederne og bidrage til at mindske evt. afledte effekter på beskæftigelsen.

Endelig opfordrer FA til, at der i forbindelse med indførelse af nye initiativer i kommende trepartsaftaler bliver et større fokus på at indføre mekanismer, der sikrer en bedre løbende økonomistyring. En bedre løbende økonomistyring vil føre til, at pengene i AUB-ordningen i højere grad bliver anvendt i tråd med den aftalte hensigt.

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) kvitterer for, at der med trepartsaftalen om flere lærepladser og entydigt ansvar er aftalt et fleksibelt AUB-bidrag, der indebærer en løbende tilpasning af indbetalingerne gennem en årlig justering af AUB-bidraget for både offentlige og private virksomheder.

SMVdanmark bemærker, at det som følge af covid-19-krisen blev aftalt, at virksomheder fik et væsentligt forhøjet tilskud til at ansætte elever og lærlinge i perioden primo juni til ultimo december 2020. Arbejdsgiverne tog på den baggrund et ekstraordinært ansvar og indgik mere end 48.000 uddannelsesaftaler i 2020. Dette sikrede videre uddannelse for tusindvis af unge samt kvalificeret arbejdskraft til gavn for den danske samfundsøkonomi. Det store antal uddannelsesaftaler betyder, at forbruget på tilskudsordningerne blev væsentligt større end forudsat, hvilket bevirker, at der nu er en negativ egenkapital i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag på mere end 2 mia. kr. Lovforslaget vil indebære, at regningen placeres hos virksomhederne, der vil skulle dække hele underskuddet gennem ekstra indbetalinger i 2022. Der er tale om en stigning på 54 pct. i den enkelte virksomheds AUB-bidrag.

SMVdanmark bemærker, at det er uhensigtsmæssigt, at denne regning kommer på et tidspunkt, hvor mange virksomheder i særligt hotel- og restaurationsbranchen, turismerelaterede fag samt andre brancher, der har været indirekte eller direkte ramt af nedlukning, stadig kæmper med eftervirkningerne af covid-19-krisen. Isoleret set fremstår regningen for den enkelte virksomhed måske begrænset. Men det er vigtigt at se den øgede udgift i sammenhæng med eksempelvis den private og offentlige gæld, som virksomhederne kæmper med at afvikle.

SMVdanmark advarer imod at afvikle gælden på kort tid ved at placere en ekstraordinær regning hos virksomhederne og foreslår i stedet, at underskuddet i AUB's egenkapital dækkes af statslige midler afsat til håndtering af covid-19-krisen, idet det bør ses som en investering i at holde hånden under det danske arbejdsmarked. Alternativt at tilbagebetalingen foregår over eksempelvis en femårig periode, for ikke at pålægge virksomhederne en ekstraordinær regning på et kritisk tidspunkt.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Lovforslaget afspejler den model for et fleksibelt AUB-bidrag, som blev aftalt mellem arbejdsmarkedets parter og regeringen i "Trepartsaftale om ekstraordinær hjælp til elever og lærlinge samt virksomheder" af maj 2020. Modellen stemmer overens med Rigsrevisionens anbefalinger om "*at eventuelle over- eller underskud for et givent år opgøres og efterreguleres i det efterfølgende år*". Denne tidshorisont blev eksplicit drøftet med Rigsrevisionen i høringsfasen forud for offentliggørelsen af beretningen.

Høringsvaret om en justering af modellen for det fleksible AUB-bidrag har ikke givet anledning til justering af lovforslaget, da en sådan ændring vil kræve opbakning blandt alle aftalparter bag trepartsaftalen. Af de fremsendte høringssvar er det alene arbejdsgiversiden, som har anmodet om at ændre den aftalte ordning, så tilbagebetalingen af underskuddet i 2020 fordeles over flere år. FH har efter høringen afvist at indgå en delaftale vedrørende AUB-bidraget for isoleret at løse problemstillingen. På den baggrund har høringssvarene ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

Reguleringer af bidrag til AUB til såvel lærepladsområdet som voksen- og efteruddannelse medfører ikke regulering af bloktilskud efter DUT-princippet, hverken ved nedsættelse eller ved forhøjelse af bidragssatserne.

4.3. Justering af VEU-bidraget (§ 1, nr. 6 og § 2)

DA bemærker, at det aktivitetsafhængige VEU-bidrag betyder, at bidraget reduceres fra 449 kr. til 410 kr. VEU-bidraget skal give indtægter svarende til det forventede forbrug.

DA bemærker, at der med AUB's budgetterede VEU-udgifter ultimo 2021 vil være en VEU-egenkapital på 341 mio. kr. Det betyder, at VEU-bidraget bør reduceres yderligere. Hvis det lægges til grund, at der med den foreslåede VEU-bidragssats vil være balance mellem indtægter og udgifter i 2022, vil VEU-bidraget i 2022 kunne reduceres yderligere til omkring 250 kr. for at sikre balance i VEU-ordningen. DA vil derfor opfordre til, at det sikres, at der er sammenhæng mellem det foreslåede VEU-bidrag og det forventede aktivitetsniveau.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Modellen for den årlige justering af satsen for VEU-bidraget indebærer, at satsen fastsættes ud fra en prognose for det kommende bidragsår samt en korrektion for det seneste kendte regnskabsresultat. Den foreslåede sats gældende for 2022 er således beregnet på baggrund af en prognose for 2022 samt en korrektion for resultatet i 2020. Når der i 2022 foreligger regnskabstal for 2021, vil dette indgå som en korrektion i fastlæggelsen af VEU-bidraget for 2023. På nuværende tidspunkt er der fortsat stor usikkerhed om aktiviteten i 2. halvår 2021, herunder hvorvidt aflyst undervisning under covid-19-nedlukning gennemføres her. På den baggrund har høringsvarene ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

4.4. Fastholdelse af merbidragssats (§ 1, nr. 7)

DA kvitterer for, at merbidragssatsen foreslås fastholdt på 27.000 kr. pr. praktikårselev fra 2022 og frem. Fastholdelsen er central for at sikre konsistens i ordningen om Praktikplads-AUB.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Høringsvaret har ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

4.5. Lokomotivføreruddannelsens indtræden i Praktikplads-AUB (§ 1, nr. 8-11)

Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) bemærker, at det fremgår af punkt 4 om økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. i høringsudkastet:

”For så vidt angår lovforslagets § 1, nr. 9, om lokomotivføreruddannelsens foreslåede indtræden i det praktikpladsafhængige AUB-bidrag bemærkes, at indberetning af data om elever på lokomotivføreruddannelsen kun vil kunne komme fra virksomhederne selv, da der ikke eksisterer alle-rede tilgængelige data herom, som Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag vil kunne anvende i administrationen. Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag vil udvikle en indberetningsløsning herfor. Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag vil sikre en brugervenlig indberetningsløsning, som kan være manuel. Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag vurderer, at det kan blive svært at digitalisere en indberetningsløsning, som vil gøre det lettere for virksomhederne at indberette til Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.”

AUB bemærker hertil, at der vil være udviklingsomkostninger forbundet med AUB's udvikling af en indberetningsløsning til brug for virksomhedernes indberetning af data om elever på lokomotivføreruddannelsen. Der ses ikke i lovforslaget at være taget stilling til, hvorledes denne udgift skal dækkes.

DA kvitterer for, at lokomotivføreruddannelsen med lovforslaget nu også kommer til at indgå i Praktikplads-AUB. Det løser problemet, at nogle virksomheder tidligere reelt ikke har haft mulighed for at opfylde deres målratio.

Datatilsynet har noteret, at det særligt er lovforslagets § 1, nr. 9, der giver anledning til behandling af personoplysninger. Datatilsynet forudsætter, at enhver behandling af personoplysninger, som lovforslagets bestemmelser foranlediger, sker i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne. Datatilsynet henviser desuden for god ordens skyld til tilsynets tidligere høringssvar til den omhandlede lov, herunder også det vedlagte om indsamling af personoplysninger fra Danmarks Statistik. Udkastet giver herudover ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det er tilføjet i lovforslagets pkt. 4 om økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., at AUB-bidraget dækker udviklings- og administrationsudgifter i AUB til en indberetningsløsning til brug for virksomhedernes indberetning af data om elever på lokomotivføreruddannelsen, jf. også lovens § 18, stk. 1, 3. pkt. Dette vil ikke medføre særskilt forhøjelse af AUB-bidraget.

Høringssvarene har ikke i øvrigt givet anledning til justering af lovforslaget.

4.6. Nyt bilag 1 til AUB-loven (§ 1, nr. 12)

DA bekræfter de angivne modelparametre, som er baseret på DA og FH's årlige fremskrivning af behovet for faglært arbejdskraft.

REU tager de angivne modelparametre til efterretning.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Høringssvarene har ikke givet anledning til justering af lovforslaget.

5. Resterende paragraffer

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ingen af høringssvarene indeholder bemærkninger hertil.

6. Øvrige høringssvar uden for lovforslagets rammer

Akademikerne gør opmærksom på den skævdeling, der er indbygget i AUB-ordningen. Godtgørelses- og støtteordninger til kompetenceudvikling er altovervejende rettet mod ufaglærte og faglærte, hvilket også gælder AUB-ordningen, som overordnet set har til formål at skaffe flere praktikpladser.

Skævheden opstår, når alle virksomheder bidrager til den fælles ordning med samme AUB-bidrag pr. medarbejder uanset medarbejdernes uddannelsesbaggrund. Den enkelte virksomhed kan således kun få glæde af midlerne, i det omfang en del af deres medarbejdere er faglærte, så de har gavn af tilgangen af faglært arbejdskraft. Har størstedelen af deres medarbejdere en videregående uddannelse, er der ikke mulighed for at få del i AUB-midlerne til dækning af udgifter til efteruddannelse og kompetenceudvikling for disse medarbejdere. Skævheden fremtræder urimelig og

særligt nu, hvor AUB-bidraget foreslås sat væsentlig op. En del af AUB-midlerne bør således afsættes til virksomhedernes kompetenceudvikling for medarbejdere med videregående uddannelse.

Skævheden bliver særlig tydelig, når man ser på de midler, som virksomhederne betaler til VEU-godtgørelse, idet den enkelte virksomhed slet ikke kan opnå godtgørelse for medarbejdere med en videregående uddannelse. Dette bør ændres, så der kan opnås VEU-godtgørelse for alle medarbejdere.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det foreslåede er ikke i overensstemmelse med AUB's formål. Formålet med AUB er netop at administrere refusions- og tilskudsordninger, der skal medvirke til at skaffe det fornødne antal lærepladser for uddannelsessøgende, samt bidrage til finansiering af godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

Høringsvaret har ikke givet anledning til justering af lovforslaget.